

## Nr 1092

av herr Josefson i Arrie m. fl.  
om en reviderad förmynderskapslagstiftning.

Lagstiftningen om förmynderskap reglerar förhållanden som delvis är av mycket ömtålig natur. Det är därför i hög grad angeläget att denna lagstiftning är utformad på ett sätt som svarar mot de aktuella uppfattningarna i samhället och att den fungerar väl i den praktiska tillämpningen. Att vår nu gällande lagstiftning inte uppfyller dessa krav torde vara allmänt erkänt. Sålunda tillsattes redan 1964 en kommitté för att verkställa en allmän översyn av lagstiftningen, förmynderskapsutredningen. Denna framlade sitt slutbetänkande 1970 (SOU 1970: 67), men något förslag till lagändringar har ännu inte framlagts av regeringen och har inte heller aviserats till denna riksdag. Det finns därför skäl att aktualisera frågan.

Här skall endast pekas på några av de brister i nuvarande lagstiftning som synes särskilt väsentliga. Först må pekas på reglerna om förfarandet i mål om omyndigförklaring. Det har med skäl anmärkts på att dessa regler knappast ger ett tillfredsställande rättsskydd. Eftersom det är fråga om beslut, som innebär allvarliga ingrepp i vederbörande människors liv, måste mycket höga rättssäkerhetskrav ställas på reglerna om de former i vilka avgörandena skall träffas. Förmynderskapsutredningen har föreslagit rätt väsentliga lagändringar, bl. a. att man skall avskaffa den möjlighet som finns till avsteg från den eljest i vår rättegångsordning gällande kontradiktoriska principen.

Inte heller de nuvarande reglerna om vem som skall utses till förmyndare är tillfredsställande. Lagen innehåller en rekommendation att i första hand skall utses någon den omyndiga närstående. Mot denna bestämmelse har riktats berättigad kritik från bl. a. handikapporganisationerna. Ofta förhåller det sig så att en närstående är mindre lämplig just därför att han är närstående. En anförvant kan t. ex. se som sin främsta uppgift att bevara den omyndiges egendom till arvingarna och inte att iakttä den omyndiges bästa. Förmynderskapsutredningen har också konstaterat att regeln bygger på ett icke aktuellt synsätt och föreslagit att den skall avskaffas.

Regelsystemet för tillsynen över förvaltningen av omyndigas egendom är vidare bristfälligt. I den praktiska tillämpningen har det visat sig bl. a. att överförmyndarinstitutionen inte fungerar tillfredsställan-

de och att den löpande kontrollen över förmyndares förvaltning över huvud inte är effektiv. Förmynderskapsutredningen har föreslagit väsentliga lagändringar i dessa avseenden. Bl. a. föreslås att överförmyndardistriktens antal skall minskas väsentligt, att överförmyndarna skall utses av regeringen med iakttagande av skärpta kompetenskrav och att kontrollen över förmyndarnas förvaltning skall koncentreras till förmynderskap av svår beskaffenhet och sådan där tillgångarna uppgår till högre belopp.

Det finns ingen anledning att här ta ställning till enskildheterna i förmynderskapsutredningens förslag. Man kan t. ex. hysa tvekan om den föreslagna koncentrationen av tillsynen över förmynderskapen är väl avvägd. Angeläget är emellertid att lagstiftningsfrågan skyndsamt bringas till avgörande. Riksdagen bör göra en framställning här om till regeringen.

Av anförda skäl föreslås

att riksdagen hemställer hos Kungl. Maj:t att förslag till reviderad förmynderskapslagstiftning framläggs snarast möjligt för riksdagen.

Stockholm den 25 januari 1973

STIG JOSEFSON (c)

i Arrie

EINAR LARSSON (c)

i Borrby

BENGT BÖRJESSON (c)

i Falköping

ANDERS DAHLGREN (c)